

Boekbesprekingen

oordeeld. Anderzijds is het een genuanceerd en gevoelig geschreven boek. Het stimuleert om signalen van vrouwen die te maken hebben (gehad) met incest, te herkennen en zich op de hoogte te stellen van het beleid van plaatselijke instanties. Het belangrijkste blijft om de vrouw serieus te nemen en haar te begeleiden in het tempo dat ze zelf bepaalt.

A. van Vugt

Verstoring en verwerking in verpleeghuizen [Dissertatie Rijksuniversiteit Utrecht]. Van der Wulp J.C. Nijkerk: Intro, 1986; 255 pagina's, prijs f 39,50. ISBN 90-266-1836-0.

In dit onderzoek wordt getracht een beeld te krijgen van de ervaringswereld van verpleeghuisbewoners. Uit een pilot-study in het verpleeghuis waarin de auteur als arts werkzaam is, blijkt dat het begrip 'evenwicht' een centraal referentiepunt vormt. Er worden drie groepen verpleeghuisbewoners onderscheiden: bewoners in evenwicht, bewoners niet in evenwicht en een tussengroep. De vraagstelling wordt als volgt geformuleerd:

- hoe wordt de verstoring van het evenwicht, de ontspoorde wisselwerking van individu-omgeving en verleden-toekomst, door de verpleeghuisbewoners beleefd;
- hoe wordt door deze bewoners getracht het basisakkoord bij te stellen en naar een nieuwe toestand van evenwicht toe te werken;
- hoe wordt door de bewoners daarbij de invloed en de functie van het verpleeghuis ervaren?

De onderzoeksgegevens werden verkregen uit interviews met 24 bewoners uit drie verpleeghuizen – allen opgenomen voor een langdurig verblijf. De interviews zijn gehouden aan de hand van de volgende onderwerpen: beleving van handicap of ziekte, de voorgeschiedenis, de wijze van omgaan met de huidige omgeving en de beleving van de toekomst. Centraal in de belevingen staat het doormaken van conflicten. Daarbij spelen gevoelens van onmacht, weemoed, agressie, jaloezie en bedreiging een rol. De conflicten betekenen verstoringen van het evenwicht. Of een nieuw evenwicht kan worden bereikt, hangt af van de mate waarin de verpleeghuisbewoner in staat is conflicten met haalbare doelen aan te gaan en door te maken. Het gevoel van eigenwaarde van de verpleeghuisbewoner is hierbij in het geding. Het verpleeghuis kan de mogelijkheid bieden nieuwe haalbare doelen na te streven.

Voor werkers in verpleeghuizen biedt dit proefschrift veel herkenbaars. Voor anderen kan het een bijdrage zijn om het bestaande negatieve beeld van het verpleeghuis bij te stellen.

Jos Konings

Audiovisuele middelen

Aandoeningen van het zenuwstelsel [Video-band], 1984; duur: 32 minuten. Te bestellen bij: Ciba Geigy BV, Audiovisuele Dienst, Postbus 241, 6800 LZ Arnhem.

Deze videoband bestaat uit drie delen van ongeveer gelijke lengte. In het eerste deel, betreffende epilepsie, worden praktische adviezen gegeven over keuringen in het algemeen en rijbewijskeuringen in het bijzonder; verder geeft de band informatie over anti-conceptiva, zwemmen en alcoholgebruik.

Het tweede deel gaat over eerste hulp bij aanvallen van epilepsie. De omgeving van de patiënt behoort op de hoogte te zijn van enkele basale hulptechnieken. De huisarts kan daarin, met een folder van de Vereniging van Epilepsiebestrijding, een voorlichtende taak vervullen. Verder worden enige richtlijnen gegeven betreffende de aard van de medicatie en de wijze van toediening, en voor opname en verwijzingen.

Het derde deel gaat over het pathologisch vallende kind. Aan de hand van een differentieel-diagnostisch model wordt dit probleem meer inzichtelijk gemaakt. De beelden geven een leerzame kijk op deze patiëntjes. Dit is het meest informatieve deel van deze videoband, die verder wat specialistisch en droog overkomt. Bovendien wordt alleen de neurologische zijde van het pathologische vallen belicht. Een orthopaedische visie heb ik bijvoorbeeld gemist.

Joop Stam

'Als zo'n kind geboren is...' [Videoband], 1986; duur 35 minuten, kopieerkosten f 189,-. Te bestellen bij: Quartz Film, Kerkstraat 443 parterre, 1017 HZ Amsterdam.

Deze videofilm, geproduceerd in opdracht van de Nationale Kollekte Geestelijk Gehandicapten te Utrecht, bevat interviews met de ouders van vier geestelijk gehandicapte kinderen. Hierin wordt aandacht besteed aan de reactie van de ouders op de handicap van hun kind, problemen bij de thuisverzorging, de uithuisplaatsing en het acceptatieproces. De invloed die een geestelijk gehandicapt kind in positieve en in negatieve zin heeft op de gezinssituatie, komt ook aan de orde, zij het hier en daar verkapt. Graag had ik naast de ouders ook het verhaal van een broertje of zusje gehoord. Het groeiproces van de ouders en het gezin komt fraai naar voren.

Elke huisarts zal in zijn loopbaan met geestelijk gehandicapten en hun familie worden geconfronteerd. De wijze van begeleiding zal hoofdzakelijk gebaseerd zijn op creativiteit, niet op kennis of ervaring. Bij mijn weten wordt aan deze problematiek tijdens de opleiding en nascholing nauwelijks aandacht besteed. Deze video is een goed hulpmiddel om hierin te voorzien.

E. Schadé

Berichten

Vacatures WHO

In de jaren 1987-89 ontstaan bij de Wereldgezondheidsorganisatie enkele vacatures, zowel op het hoofdkantoor in Genève, als bij de verschillende 'regional offices'. Belangstellenden kunnen zich richten tot de heer J.P. Wever, Coördinator vervulling internationale functies/Secretaris Werkgroep Internationale Ambtenaren, Ministerie van Buitenlandse Zaken, Postbus 20061, 2500 EB 's-Gravenhage; telefoon 070 - 485 112.

Otitis media

Een commissie van de Gezondheidsraad heeft een advies gewijd aan otitis media. Otitis media komt vaak voor, vooral bij kinderen. De meeste kinderen met deze ontsteking genezen spontaan, maar in andere gevallen is behandeling absoluut noodzakelijk, omdat de gevolgen zonder goede therapie fnuikend kunnen zijn (bijvoorbeeld permanente slechthorendheid).

De commissie komt tot de slotsom dat we teleurstellend weinig weten over otitis media. Het is onvoldoende bekend hoe vaak deze ziekte in zijn verschillende verschijningsvormen voorkomt, wat de oorzaken zijn, wie in aanmerking komt voor behandeling en wie niet, en hoe en wanneer er behandeld moet worden. De commissie berekent dat er zeker 112 miljoen gulden per jaar wordt besteed aan de behandeling van otitis media, nog afgezien van belangrijke kostenposten als invaliditeit door blijvende slechthorendheid. Veelzeggend is dat in 1978 bij 25.000 kinderen een buisje in het trommelvlies werd aangebracht en dat dit in 1983 al bij 40.000 kinderen gebeurde.

De commissie vermoedt dat, naast onvoldoende behandeling, ook (vaak) overbehandeling plaatsvindt. Verbetering zal alleen maar mogelijk zijn, als er meer bekend is over otitis media. Daarvoor is onderzoek op vele fronten nodig. De commissie geeft aan hoe een onderzoeksprogramma er zou kunnen uitzien.

Bron: Graadmeter 1987; 3(1).

Informatica-cursussen

In het kader van het informatiseringsproject van de Werkgroep Coördinatie Informatie Automatisering (WCIA), heeft het Nederlands Huisartsen Genootschap een overeenkomst gesloten met de Stichting Educatie Nederland (STEN). De STEN zal in de loop van dit jaar achttien informatica-cursussen voor huisartsen gaan verzorgen. In maart zullen alle huisartsen hierover een brochure met nadere inlichtingen ontvangen. De brochure kan vanaf april ook worden opgevraagd bij de STEN, telefoon 03480 - 21834.